

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי י"ז בשבט תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - ד'

1. רב חסדא: ההיתר לדחות קבורה מפני הנישואין רק כשנתן מים על גבי בשר, אבל לא נתן מים, ניתן למוכרו. [וכן מצינו בברייתא] כלפי איזה מקום דיבר רב חסדא?
'מתא מחסיא' שהיא עיירה בינונית. אבל בכרך אף אם נתן מים אפשר למוכרו, ובכפר אף אם לא נתן מים לא ימכר.
 2. עוד שנינו בברייתא: וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים. איזה הלכה הוכיחו מכאן?
אע"פ שאמרו אין אבילות במועד, אבילות בדברי צינעא כגון תשמיש המיטה נוהג ברגל. שהרי שבעת ימי המשתה הם כימי הרגל ואינו ישן עמה.
 3. אף לגבי אשה נדה שנינו שאינה ישנה עמו, באיזה אופן מדובר?
כשלא בעל, אבל אם בעל אין יצרו תוקפו כ"כ ואשתו ישנה עמו.
ואע"פ שלגבי אבילות שנינו לאסור אפי' שבעל [קודם הקבורה], איסור נדה חמור בעיני אנשים יותר מאיסור אבילות, ולא יבואו לידי איסור.
 4. נתבאר שאיסור נדה חמור בעיני אנשים יותר מאיסור אבילות, היכן מצינו אחרת ומדוע?
לענין נדה - רב הונא: כל מלאכות שאשה עושה לבעלה נדה עושה לבעלה, חוץ ממזיגת הכוס, והצעת המטה, והרחצת פניו ידיו ורגליו, שהם חיבה. ולענין אבילות שנינו - אע"פ שאמרו אין אדם רשאי לכופף את אשתו להיות כוחלת ולהיות פוקסת, באמת אמרו: מוזגת ... מצעת ... ומרחצת... משמע, שאבילות חמור יותר בעיני אנשים.
ליישב הסתירה:
- א. אכן אבילות קל יותר ובברייתא שאינו ישן עמה מדובר באבילות שלו. ומה ששנינו שמוזגת לו את הכוס הכוונה באבילות שלה, כיון שאפילו אם יתגבר יצרו לא תניח לו לבא עליה בעת אבילותה.
לפ"ז יש לפרש - מה ששנינו אביו של חתן או אמה של כלה כלפי שאר הדינים, אך לא לענין שאינו ישן עמה.
עוד יש לפרש - דברי הברייתא: מי שמת חמיו או חמותו, אינו יכול לכופף את אשתו להיות כוחלת וכו' אלא כופה מטתו ונוהג עמה אבילות, וכן היא שמת חמיה או חמותה, אינה רשאית להיות כוחלת וכו' אלא כופה מטתה ונוהגת עמה אבילות. ויש להוסיף 'באבילות שלו: הוא ישן בין האנשים וכו' וה'וכן' נסוב רק על כוחל ופירכוס. ו'עמו' הכוונה עמו בבית, כמו שאמר רב לחייא בנו: בפניה נהוג אבילות, שלא בפניה לא תנהוג.
 - ב. רב אשי: אבילות רגילה חמורה בעיני אנשים ולא יבואו לזלזל, לפיכך מוזגת לו הכוס, אבל אבילות של חתן וכלה כיון שהקילו בה חכמים יבואו לזלזל בה לפיכך אינו ישן עמה.
5. מה היא הקולא שהקילו חכמים בענין אבילות חתן וכלה?
אין לפרש - מה שהתירו לו לבעול, כיון שעוד לא חל עליו אבילות. אם לר' אליעזר - עד שיצא המת מפתח הבית, אם לר' יהושע - עד שיסתם הגולל, אלא - שאחרי הקבורה מקדים ז' ימי משתה ודוחה את ז' ימי אבילות.
[ענין בעילה בער"ש ובמוצ"ש בדף הבא]